

Лапшин В. І.

професор, д.ф.–м.н, професор

Кузніченко В. М.

доцент, к.ф.–м.н., доцент,

кафедра економіко–математичних методів та інформаційних технологій Харківського інституту фінансів Київського національного торговельно–економічного університету,

Україна; e–mail: v.i.lapshyn@i.ua

ОЦІНКА СОЦІАЛЬНО–ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Анотація. Метою статті є проведення оцінки соціально–економічного стану регіонів України при використанні інтегральних і окремих соціально–економічних показників у 2015 і 2016 роках. Методом таксономії, визначення коефіцієнта Джині та ABC–XYZ аналізу проведено експрес–аналіз соціально–економічного стану регіонів України. Показано, що залишається без змін тенденція значної диференціації соціально–економічного стану регіонів. У західних регіонах більш низький його рівень, ніж у східних і центральних регіонах. Зростання життєвого рівня проходить незначними темпами. Середня заробітна плата в країні не відтворює її стан у регіонах. Недостатня увага як регіонів, так і уряду приділяється розвитку середнього і малого бізнесу.

Ключові слова: соціально–економічний стан, регіон, таксономія, коефіцієнт Джині, диференціація.

Формул: 1; рис. 0; табл. 3; бібл.: 16

Lapshyn V. I.

Prof.Doc. Sci (Ph and Math), Prof.

Kuznichenko V. M.

Assoc. Prof Cand. Sci (Ph and Math), Assoc. Prof

*Department of Mathematical Method In Economics and Information Technologies
Kharkiv Institute of Finance of the Kyiv National University of Trade and Economics*

Ukraine; e–mail: v.i.lapshyn@i.ua

ESTIMATION OF THE SOCIO–ECONOMIC STATE OF REGIONS OF UKRAINE

Abstract. The aim of the article is an estimation of the socio–economic state of regions of Ukraine at the use of integral and separate socio–economic indexes in 2015 and 2016. By the method of taxonomy, certain coefficient Gini and ABC–XYZ analysis the express analysis of the socio–economic state of regions of Ukraine is conducted. From results research follows, that the tendency of considerable differentiation of the socio–economic state of regions of Ukraine remains unchanging. The level of the state is lower in western regions than in east and central regions. The increase of life standards passes insignificant rates. Average wage in Ukraine does not recreate her state in regions. Insufficient attention of both regions and government is spared to development of midsize and small business. It is possible to change the insignificant volume of the realized products of small and middle enterprises in western regions by the increase of volume of services, producing of commodities for the needs of population, expansion of tourist business, small–scale production, development of light industry.

Keywords: the socio–economic state, region, taxonomy, coefficient Gini, differentiation.

JEL classification: C40, J 30, O15, R11

Formulas: 1; fig.: 0; tabl.: 3; bibl.: 16

Лапшин В. И.
профессор, д.ф.–м.н, профессор,
Кузниченко В. М.
доцент, к.ф.–м.н., доцент
кафедра экономико–математических методов и информационные
технологий Харьковского института финансов Киевского
национального торгово–экономического университета,
Украина; e–mail: v.i.lapshyn@i.ua

ОЦЕНКА СОЦИАЛЬНО–ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОСТОЯНИЯ РЕГИОНОВ УКРАИНЫ

Аннотация. Целью статьи является проведение оценки социально–экономического состояния регионов Украины при использовании интегральных и отдельных социально–экономических показателей в 2015 и 2016 годах. Методом таксономии, определения коэффициента Джини и ABC–XYZ анализа проведен экспресс–анализ социально–экономического состояния регионов Украины. Показано, что остается без изменений тенденция значительной дифференциации социально–экономического состояния регионов. В западных регионах его уровень более низкий, чем в восточных и центральных регионах. Рост жизненного уровня проходит незначительными темпами. Средняя заработная плата в стране не воссоздает ее состояние в регионах. Недостаточное внимание как регионов, так и правительства уделяется развитию среднего и малого бизнеса.

Ключевые слова: социально–экономическое состояние, регион, таксономия, коэффициент Джини, дифференциация.

Формул: 1; рис. 0; табл. 3; библи.: 16

Вступ. Основною метою будь–якої країни є забезпечення спочатку достатнього, а потім і високого життєвого рівня її населення, який залежить від соціально–економічного розвитку всіх її регіонів.

Політика формування доходів, що здійснюється суспільством, є важливою складовою загальної соціально–економічної політики, оскільки показники доходів населення є характеристиками рівня життя й економічними характеристиками одночасно. До складових соціального потенціалу, який є часткою соціально–економічного потенціалу, можна віднести середньомісячну заробітну плату, зайнятість та безробіття населення. Обсяг реалізованої продукції (товарів і послуг), який є найважливішим показником діяльності підприємств, впливає на соціальні показники: заробітну плату, зайнятість населення за рахунок ринку послуг і участі у роздрібній торгівлі, забезпечення населення якісними, більш дешевими вітчизняними товарами. Визначення інтегральних характеристик за цими показниками соціально–економічного стану регіонів є актуальною темою дослідження.

Аналіз досліджень та постановка завдання. Значний внесок у дослідження соціально–економічного розвитку регіонів України зробили О.М. Алимов, З. С. Варналій, В. Є. Воротін, В. М. Геєць, Б. М. Данилишин, М. І. Долішній, Е. М. Лібанова, Ю. В. Макогон, В. В. Микитенко, А. І. Мокій, М. А. Хвесик, В. І. Чужиков, С. М. Шкарлет та інші.

Інтегральний показник рівня життя населення регіонів України у 2006 і 2008 роках за багатьма ознаками був розрахований статистичним методом у роботі [1]. Визначено, що актуальною проблемою в Україні залишається вирівнювання соціального розвитку регіонів. Соціально–економічна політика має ґрунтуватися на адекватному механізмі оцінювання рівня розвитку регіонів, індикатором якого може бути показник рівня життя населення.

Рейтинг соціально–економічного потенціалу регіонів у 2005–2009 роках і у 2010 році проведено у роботі [2], де теж виявлено поглиблення регіональних диспропорцій в процесі реформування економіки регіонів, неоднорідну адаптованість регіонів з різною структурою економіки до функціонування в умовах ринкової конкуренції.

Таксономічний метод багатовимірного аналізу був застосований для визначення соціально–економічного стану регіонів України у 2009 і 2010 роках у роботі [3]. Наголошується, що макроекономічна нестабільність поглиблює незбалансований розвиток регіональних економік, загострює асиметрію соціально–економічного розвитку регіонів, спричинює подальшу економічну дезінтеграцію регіонів, ослаблює стимули до розширення господарських зв'язків та порушує існуючі механізми взаємодії регіонів.

Рівень нерівномірності доходів населення за допомогою коефіцієнта Джині визначено у роботі [4]. Проаналізовано розподіл сукупних видатків за децильними (10 %-ми) групами населення України за період 1999–2012 рр. За допомогою декомпозиції коефіцієнта Джині встановлено, яке джерело доходу найбільш впливає на зростання нерівності у розподілі доходів. Зауважимо, що коефіцієнт Джині ефективно використовується для дослідження розподілу доходу у країнах, які входять до Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) [5].

Зниження реальних доходів і зростання їхньої диференціації – це дві основні тенденції у зміні рівня життя громадян України за роки незалежності. Нерівність, яка посилюється, не сприяє оздоровленню економіки, а, навпаки, породжує тіньові розподільчі процеси визначається у статті [6].

В роботі [7] підкреслюється теж, що зниження добробуту громадян, глибоке соціальне розшарування рівня доходів населення на сьогодні є глобальною проблемою в Україні. Нові умови господарювання і життя вимагають реалізації нової концепції державного регулювання доходів населення.

Інструментарій, концептуальні та методологічні підходи дослідження аспектів формування та використання соціально–економічного потенціалу сталого розвитку України та її регіонів детально представлені у монографії [8]. Звертається увага на неефективність структури доходів населення і низький їх рівень. Суттєва нерівномірність доходів і величини заробітної плати населення у регіонах ускладнює їх соціально–економічний стан.

На основі показників експорту і імпорту товарів і послуг в регіонах у 2014 і 2015 роках в роботі [9]. побудовано інтегральний показник розвитку регіонів за цими ознаками і нелінійні структури зв'язку (кластери).

Цікава методика «воронок відсталості» [10] була застосована в роботі [11]. На основі цієї теоретичної моделі було проведено розрахунки «воронок відсталості» для регіонів України. Контрольними роками для аналізу обрано 1997, 2000, 2003, 2006, 2010, 2012 рр. Виявлена диспропорція розподілу величини ВВП на одну особу по регіонах.

У роботі [12] сформовано мультирівневі системи відносних показників і методичне забезпечення для оцінювання–прогнозування результативності та ефективності макроекономічного регулювання розвитку каскадів регіональних соціально–економічних систем.

Метою статті є проведення оцінки соціально–економічного стану регіонів

України при використанні інтегральних і окремих соціально–економічних показників у 2015 і 2016 роках.

Новизна дослідження. При застосуванні обмеженої кількості різних ознак–соціально–економічних показників 2015 і 2016 років методом таксономії, визначення коефіцієнта Джині наявних доходів населення та ABC–XYZ аналізу обсягу реалізованої продукції (товарів і послуг) підприємств проведено експрес–аналіз соціально–економічного стану регіонів України.

Основні результати дослідження. . Інформаційною основою для проведення розрахунків був офіційний сайт Державного комітету статистики України [13] (<http://www.ukrstat.gov.ua>).

Для інтегрального вивчення соціально–економічного стану регіонів України застосуємо метод багатовимірного порівняльного аналізу – метод таксономії [14].

Спочатку розглянемо інтегральний показник розвитку регіонів за статистичними даними 2015 року [13] чотирьох ознак: доходи населення, наявний дохід у розрахунку на

одну особу, середньомісячна заробітна плата, обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств. На сьогоднішній день основним завданням підприємств України є найбільш повне забезпечення попиту населення високоякісною продукцією. Аналіз обсягу реалізованої продукції підприємств необхідний для планування потреби в ресурсах, планування обсягу випуску продукції, темпів зростання випуску продукції та обсягів продажів.

Стандартизацію ознак проводимо за формулами [14, с.11]) На основі стандартизованої матриці спостережень з елементами z_{ik} (z_{ik} – стандартизоване значення ознаки k для одиниці i) знайдемо показники розвитку обраних об'єктів (регіонів), для чого побудуємо еталон розвитку [14, с. 16], який має чотири координати: $Z_{01} = 3.898, \cdot Z_{02} = 3.944, \cdot Z_{03} = 4,390, \cdot Z_{04} = 4,614$ (за кількістю ознак, точка P_0). Відстань між окремими точками–об'єктами і точкою P_0 , що представляє еталон розвитку, визначає показники рівня розвитку регіонів d_i^* і d_i (d_i – модифікований показник розвитку) [14, с. 17], значення яких представлені у табл. 1. Інтерпретація їх наступна: дана область перебуває на тим більш високому рівні розвитку, чим ближче значення показника рівня розвитку до нуля, а модифікованого показника розвитку – до одиниці.

Таблиця 1

Показники рівня розвитку регіонів України у 2015 р. за обраними чотирма ознаками

№ п/п	Області України	d_i^*	d_i
1	м. Київ	0,117	0,883
2	Дніпро	0,557	0,443
3	Донецька	0,659	0,341
4	Запоріська	0,674	0,326
5	Київська	0,675	0,325
6	Харківська	0,686	0,314
7	Одеська	0,687	0,313
8	Львівська	0,713	0,287
9	Полтавська	0,719	0,281
10	Миколаївська	0,740	0,260
11	Вінницька	0,757	0,243
12	Сумська	0,765	0,235
13	Хмельницька	0,771	0,229
14	Черкаська	0,773	0,227
15	Рівенська	0,776	0,224
16	Івано–Франківська	0,779	0,221
17	Чернігівська	0,782	0,218
18	Житомирська	0,785	0,215
19	Кіровоградська	0,791	0,209
20	Волинська	0,797	0,203
21	Херсонська	0,801	0,199
22	Закарпатська	0,808	0,192
23	Тернопільська	0,816	0,184
24	Чернівецька	0,821	0,179
25	Луганська	0,826	0,174

Джерело: авторська розробка

Розглянемо стан соціального потенціалу регіонів за трьома його складовими: середньомісячної заробітної плати, зайнятості населення та безробіття населення. При розрахунках значень показника рівня розвитку і модифікованого показника розвитку виключимо м. Київ, яке значно випереджає за ними всі регіони. Розрахунки представлені у табл. 2.

Таблиця 2

Показники рівня розвитку регіонів України у 2015 р. за обраними трьома ознаками

№ п/п	Області України	d_i^*	d_i
1	2	3	4
1	Одеська	0,259	0,741
2	Донецька	0,273	0,727
3	Київська	0,307	0,693
4	Львівська	0,336	0,664
5	Дніпропетровська	0,347	0,653
6	Запорізька	0,348	0,652
7	Харківська	0,348	0,652
8	Миколаївська	0,356	0,644
9	Івано-Франківська	0,400	0,600
10	Рівненська	0,404	0,596
11	Закарпатська	0,409	0,591
12	Полтавська	0,417	0,583
13	Хмельницька	0,420	0,580
14	Вінницька	0,421	0,579
15	Сумська	0,421	0,579
16	Чернігівська	0,439	0,561
17	Луганська	0,443	0,557
18	Волинська	0,444	0,556
19	Житомирська	0,448	0,552
20	Черкаська область	0,452	0,548
21	Кіровоградська	0,456	0,544
22	Херсонська	0,458	0,542
23	Чернівецька	0,480	0,520
24	Тернопільська	0,481	0,519

Джерело: авторська розробка

Результати розрахунків у табл. 1, 2 показують суттєву диференціацію між східними, центральними і західними регіонами, на яку вказували автори робіт [1–9].

Визначимо за статистичними даними [13] коефіцієнт Джині для розподілу наявних доходів населення регіонів України у 2015 році:

$$K_G = 1 - 2 \sum_{i=1}^n x_i \cdot \text{cum} \cdot y_i + \sum_{i=1}^n x_i y_i, \quad (1)$$

де x_i – доля регіона, яка дорівнює 0,04 (1/25), y_i – їх доля доходів, n – число регіонів у групі, $\text{cum} \cdot y_i$ – кумулятивна доля доходів. За долею y_i з наростанням області розташовані наступним чином: Чернівецька–0,01605, Тернопільська–0,018635, Волинська–0,019164, Закарпатська–0,019607, Кіровоградська–0,020282, Херсонська–0,02116, Чернігівська–0,021824, Рівненська–0,022713, Луганська–0,024904, Сумська–0,025001, Черкаська–0,025009, Миколаївська–0,02507, Житомирська–0,025405, Івано-Франківська–0,026587, Хмельницька–0,027617, Полтавська–0,034426, Вінницька–0,034531, Київська–0,04298, Запорізька–0,046751, Львівська–0,054835, Одеська–0,056734, Харківська–0,063889, Донецька–0,066921, Дніпропетровська–0,094036, м.Київ–0,165868.

Коефіцієнт Джині дорівнює $K_G \approx 0.3484$. Величина його може коливатися від 0 до 1. За рівномірного розподілу доходів коефіцієнт наближається до 0. Чим більше значення показника, тобто чим ближче до 1, тим нерівномірніше розподілені наявні доходи в суспільстві. Відмітимо, що у країнах ОЕСР середній коефіцієнт Джині сімейного доходу після сплати податків досяг 0,318 в 2014, порівняно з 0,315 в 2010 [5].

Нерівномірність розподілення доходів суттєво не змінюється і у 2016 році. Це витікає з показників табл. 3, яка побудована на основі статистичних даних [13].

Таблиця 3.

Відхилення середньої заробітної плати по регіонах від середньої по Україні за 11 місяців 2016 р.

Області	Відхилення середньої заробітної плати
м.Київ	3239,7
Донецька	832,2
Київська	65,1
Дніпропетровська	-55,4
Запорізька	-67,0
Миколаївська	-301,0
Одеська	-374,0
Полтавська	-560,0
Львівська	-564,8
Луганська	-615,6
Харківська	-660,0
Рівненська	-813,2
Закарпатська	-877,6
Івано-Франківська	-897,6
Вінницька	-955,2
Черкаська	-969,1
Сумська	-1005,7
Волинська	-1096,2
Чернігівська	-1105,7
Хмельницька	-1109,4
Житомирська	-1117,2
Херсонська	-1136,7
Кіровоградська	-1165,0
Чернівецька	-1325,9
Тернопільська	-1416,3

Джерело: авторська розробка

Середня заробітна плата по Україні, яка є значною складовою доходу населення, за 11 місяців 2016 р. склала 4788,3 грн.

Вплив заробітної плати на нерівномірність доходу у країнах ОЕСР ретельно досліджено у [14]. В 2013 році намітилося спадання індексу середньої заробітної плати навіть у таких розвинутих країнах, як Великобританія, Іспанія, Португалія, Японія.

Підтвердженням диспропорції соціально-економічних показників у регіонах є результати ABC-XYZ аналізу обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств у січні-серпні 2016 року. Підкреслимо, що цей метод ефективно використовується науковцями і у теперішній час [15].

При ABC-аналізі розраховується доля реалізації кожного регіону, підсумовуються результати методом накопичення та здійснюється розподілення регіонів на три групи. Ми застосовували наступний розподіл: регіони з високим рівнем реалізації продукції (доля – 80%), регіони з середнім рівнем –доля 15%, регіони з низьким рівнем – доля 5%.

XYZ-аналіз визначає стабільності у часі реалізації продукції (товарів і послуг). Цей показник прийнято вимірювати коефіцієнтом варіації. В категорію X попадають регіони з коефіцієнтом варіації до 10%, в категорію Y – 10–25%, в категорію Z – більше 25%.

За результатами розрахунків на основі статистичних даних [13] виявилися у групах: АХ – Дніпропетровська, м. Київ, Запорізька, Харківська, Полтавська, Київська, Львівська, Черкаська, Вінницька, Одеська, АУ – Донецька, ВХ – Сумська, Івано–Франківська, Хмельницька, ВУ – Миколаївська, Луганська, Житомирська, Рівненська Херсонська, СХ – Кіровоградська, Волинська, Закарпатська, Тернопільська, СУ – Чернігівська, Чернівецька області.

Проведений АВС–XYZ аналіз обсягу реалізованої продукції (товарів та послуг) великими, середніми і малими підприємствами окремо за останні шість років (2010–2015) показує, що не змінилась тенденція більшої реалізації продукції великими підприємствами центральної та східної України, а за їх рахунок – і всіма підприємствами разом. Реалізація продукції по роках зростала, тому знаходження більш вагомих регіонів по її реалізації у групі У свідчить про незначний темп її зростання по роках. Результати 8 місяців 2016 р. підтверджують це – більшість регіонів у групі Х. Насторожує, що західні регіони регулярно залишаються в групах С і В за реалізацією продукції малими і середніми підприємствами, хоча нема перешкод для збільшення об'єму послуг і випуску товарів для потреб населення. Складні умови в Луганській області не можуть бути єдиною причиною спаду реалізації продукції її малими і середніми підприємствами, по відношенню до попередніх років. Донецький регіон тому підтвердження, хоча і він має труднощі з випуском і реалізацією продукції її середніми підприємствами.

Висновки. Запропоновані економіко–математичні методи: таксономії, визначення коефіцієнта Джині, АВС–XYZ аналізу дозволили провести експрес–аналіз соціально–економічного стану регіонів України. На жаль, тенденція значної диференціації соціально–економічного стану регіонів залишається. У західних регіонах більш низький його рівень, ніж у східних і центральних регіонах. Зростання життєвого рівня проходить незначними темпами.

За всіма показниками м. Київ має значну перевагу навіть перед промисловими регіонами. Високий рівень заробітної плати у ньому формує в більшій степені середню заробітну плату в країні, від якої відхилення середньої заробітної плати практично по всіх регіонах негативне. Тому середня заробітна плата в країні не відтворює її стан у регіонах.

Недостатня увага як регіонів, так і уряду приділяється розвитку середнього і малого бізнесу. Ще раз звертаємо увагу на незначний обсяг реалізованої продукції малими і середніми підприємствами у західних регіонах. Ці регіони можуть збільшити об'єм послуг і випуск товарів для потреб населення, розширити туристичний бізнес, дрібносерійне виробництво, розвивати легку промисловість.

Література

1. Хаустова, В. С. Інтегральне оцінювання рівня життя населення регіонів України методом ентропії [Текст] / В. С. Хаустова, О. І. Омельченко // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 2 (116). – С. 137–146.
2. Дорофійко, В. В. Особливості соціально–економічного розвитку регіонів України [Текст] / В. В. Дорофійко, М. В. Макаренко // Вісник Академії митної служби України. – 2011. – № 2. – С. 171–177.
3. Новікова, М. М. Методичний підхід до вимірювання соціально–економічного стану регіонів України [Текст] / М. М. Новікова, Л. О. Мажник // Бізнес Інформ. – 2012 – № 6. – С. 36–39.
4. Щерба, Х. І. Розподіл доходів населення України та декомпозиція коефіцієнта Джині [Текст] / Х. І. Щерба // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2013. – № 767. – С. 368–373.
5. Income inequality remains high in the face of weak recovery [Electronic resource]. – Available at: <https://www.oecd.org/social/OECD2016–Income–Inequality–Update.pdf>.
6. Фаріон, М. М. Диференціація доходів населення України: сучасні реалії [Текст] / М. М. Фаріон // Наука й економіка. – 2014. – № 3 (35) – С. 255–261.
7. Хмеленко, І. В. Регулювання доходів у сфері соціальної політики України [Текст] / І. В. Хмеленко // Часопис економічних реформ. – 2014. – № 1 (13). – С. 95–99.
8. Соціально–економічний потенціал сталого розвитку України та її регіонів [Текст] : національна доповідь / за ред. акад. НАН України Е. М. Лібанової, акад. НААН України М. А. Хвесика. – К. : ДУ ІЕПСР НАН України, 2014. – 776 с.
9. Лапшин, В. І. Зовнішньоторговельна діяльність регіонів України [Текст] / В. І. Лапшин, В. М. Кузніченко // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2016. – № 2 (85). – С. 54–64.
10. Попкова, Е. Г. «Воронки отсталости» и прогнозирование экономического роста в регионах РФ [Текст] / Е. Г. Попкова, Т. Н. Митрахович. – Воронеж : Воронежский государственный университет, 2010. – 40 с.

11. Сімків, Л. Є. Диспропорції економічного зростання в регіонах України [Текст] / Л. Є. Сімків // Регіональна економіка. – 2015. – № 2. – С. 30–36.
12. Данилишин, Б. М. Визначення ефективності макроекономічного регулювання розвитку каскадів регіональних соціально-економічних систем в ресурсних обмеженнях [Електронний ресурс] / Б. М. Данилишин, В. В. Микитенко // Економіка. Управління. Інновації. Серія: Економічні науки. – 2016. – № 3 (18). – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2016_3_5.
13. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
14. Плюта, В. Сравнительный многомерный анализ в экономических исследованиях: Методы таксономии и факторного анализа [Текст] / В. Плюта ; пер. с пол. В. В. Иванова ; науч. ред. В. М. Жуковский. – Москва : Статистика, 1980. – 151 с.
15. Global Wage Report 2014/15: Wages and income inequality [Text]. – Geneva : International Labour Office, 2015. – 132 p.
16. Grace S. Case Study: How Hollister Simultaneously Minimized Inventory Costs and Stabilized Service Levels Using Two Little Known, but Effective, Tools [Text] / Steve Grace. – Wellesley Information Services, 2011. – 55 p.

Стаття надійшла до редакції 11.04.2017

© Лапшин В. І., Кузнiченко В. М.

References

1. Khaustova, V. Ye., & Omelchenko, O. I. (2011). Intehralne otsiniuvannya rivnia zhyttia naseleння rehioniv Ukrainy metodom entropii. *Aktualni problemy ekonomiky*, 2(116), 137-146.
2. Dorofienko, V. V., & Makarenko, M. V. (2011). Osoblyvosti sotsialno-ekonomichnoho rozvytku rehioniv Ukrainy. *Visnyk Akademii mytnoi sluzhby Ukrainy*, 2, 171-177.
3. Novikova, M. M., & Mazhnyk, L.O. (2012). Metodychnyi pidkhid do vymiryuvannya sotsialno-ekonomichnoho stanu rehioniv Ukrainy. *Biznes Inform*, 6, 36-39.
4. Shcherba, Kh. I. (2013). Rozpodil dokhodiv naseleння Ukrainy ta dekompozysii koefitsiienta Dzhyni. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnika»*. Seriya: *Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia i problemy rozvytku*, 767, 368-373.
5. *Income inequality remains high in the face of weak recovery*.
6. Available at: <https://www.oecd.org/social/OECD2016-Income-Inequality-Update.pdf>.
7. Farion, M. M. (2014). Dyferentsiatsiia dokhodiv naseleння Ukrainy: suchasni realii. *Nauka i ekonomika*, 3(35), 255-261.
8. Khmelenko, I. V. (2014). Rehuliuвання dokhodiv u sferi sotsialnoi polityky Ukrainy. *Chasopys ekonomichnykh reform*, 1(13), 95-99.
9. Libanova, E. M., & Khvesyk, M. A. (Eds.). (2014). *Sotsialno-ekonomichniy potentsial staloho rozvytku Ukrainy ta ii rehioniv*. Kyiv.: DU IEPSSR NAN Ukrainy.
10. Lapshyn, V. I., & Kuznichenko, V. M. (2016). Zovnishnotorhovelna diialnist rehioniv Ukrainy V.M. Kuznichenko. *Zovnishnia torhivlia: ekonomika, finansy, pravo*, 2(85), 54-64.
11. Popkova, E. G., & Mitrahovich, T. N. (2010). *Voronki otstalosti i prognozirovanie ekonomicheskogo rosta v regionaKh RF*. Voronezh: Voronezhskii gosudarstvennyi universitet.
12. Simkiv, L. E. (2015). Dysproportsii ekonomichnoho zrostannia v rehionakh Ukrainy. *Rehionalna ekonomika*, 2, 30-36.
13. Danylyshyn, B. M., & Mykytenko, V. V. (2016). Vyznachennia efektyvnosti makroekonomichnoho rehuliuвання rozvytku kaskadiv rehionalnykh sotsialno-ekonomichnykh system v resursnykh обмеzhenniakh. *Ekonomika. Upravlinnia. Innovatsii. Seriya : Ekonomichni nauky*, 3(18). Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2016_3_5.
14. *Derzhavnyi komitet statystyky*. Ukrainy. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
15. Pliuta, V. (1980). *Sravnitelnyi mnogomernyi analiz v ekonomicheskikh issledovaniiah: Metody taksonomii i faktornogo analiza*. Moskva: Statistika.
16. Global Wage Report 2014/15. (2015). *Wages and income inequality*. Geneva: International Labour Office.
17. Grace, S. (2011). *Case Study: How Hollister Simultaneously Minimized Inventory Costs and Stabilized Service Levels Using Two Little Known, but Effective, Tools*. Massachusetts: Wellesley Information Services.

Received 11.04.2017

© Lapshyn V. I., Kuznichenko V. M.